

DE BETEKENIS VAN DE HERVORMINGEN VAN DE EUROPESE UNIE VOOR DE NEDERLANDSE ANTILLEN EN ARUBA

De Europese Unie staat op het punt zich uit te breiden met meer dan tien landen, vooral uit Centraal- en Oost-Europa, teneinde één grote familie te gaan vormen op het Europese continent. Eerst treden er in 2004, tijdens het EU-voorzitterschap van Nederland, tien landen toe en daarna zullen Bulgarije, Roemenië en Turkije volgen. Door deze uitbreiding verdubbelt bijna het aantal lidstaten van 15 naar 28 straks. Meer dan een half miljard mensen staan op de nominatie voor het burgerschap van de Unie.

In december 2000 hebben de regeringsleiders en staatshoofden bij de intergouvernementele conferentie te Nice besloten om een groot en diepgaand debat te houden over de toekomst van de Europese Unie. Kort daarna – een jaar later – kwam de Europese Raad van Ministers te Laken met een Verklaring, waarin onder andere staat vermeld dat "... de Europese Raad heeft besloten een Conventie bijeen te roepen met als voorzitter de heer Valery Giscard d'Estaing en als vice-voorzitters de heren Giuliano Amato en Jean-Luc Dehaene". In dit artikel wordt summier ingegaan op de gevolgen van de steeds groter wordende Europese Unie voor Aruba en de Nederlandse Antillen en voor de Antillianen en Arubanen in Nederland, zonder de illusie hoog te houden volledig te zijn.

De Conventie

De Conventie (een studiewerkgroep/denktank van 105 personen) is belast met de voorbereiding van de hervormingen binnen de Europese Unie. De Conventie over de toekomst van de Europese Unie, welke ongeveer anderhalf jaar geleden van start is gegaan, nadert thans de eindfase. De voorzitter van de Conventie, Giscard d'Estaing, heeft op de Europese Raad in Thessaloniki op 20 juni jl. de integrale tekst van de concept-grondwet aangeboden aan de Raad van Ministers van de Unie. In deze concept-grondwet worden de huidige verdragen vervangen, en hiervoor in de plaats komt een verdragsherziening met meer

rechten voor de burgers en het Europees Parlement. De Europese Raad heeft het eindresultaat in ontvangst genomen en beslist over het vervolgtraject. Vervolgens wordt de gehele concept-tekst overgedragen aan het Italiaanse voorzitterschap van de Unie, waarna bepaald wordt hoe de voorbereiding eruit zal zien voor de intergouvernementele conferentie ter aanvaarding van de Constitutionele Grondwet voor de Europese Unie.

Het Praesidium (de voorzitter en medewerkers) heeft tijdens zijn bijeenkomst van 21-24 mei jl. een geconsolideerde verdragstekst voorbereid; deze is op 26 en 27 mei jl. aan de Conventie

voorgelegd en is tijdens de plenaire bijeenkomst van 30-31 mei jl. besproken. De aldus ontstane concept-grondwet bestaat uit vier delen:

De Preamble: in de preambule wordt het karakter van de Unie als waardengemeenschap tot uitdrukking gebracht, waarbij in het bijzonder de religieuze en humanistische waarden van Europa worden genoemd.

Deel I : Fundamentele beginselen: dit is het constitutionele gedeelte, waarin melding wordt gemaakt van de doelstellingen, bevoegdheden en optreden van de Unie en de instellingen en lidmaatschap van de Unie, etc.

***Aruba en de Nederlandse Antillen
zijn geen lid van de EU;
ultraperifere status mogelijk***

Deel II : Handvest Grondrechten: hierin worden de grondrechten en het burgerschap geregeld.

Deel III : Beleids gedeelte van de Unie: in dit onderdeel worden de politieke hoofdlijnen en besluitvormingsmodaliteiten aangegeven, zoals het nemen van besluit bij gekwalificeerde meerderheid of bij unanimitéit.

Deel IV : Algemene en slotbepalingen: hierin staat voor welke landen de grondwet geldt en de positie van landen en gebieden overzee alsook de ultraperifere gebieden. Kortom de werkingssfeer van het verdrag: de soort relatie c.q. nauwere samenwerking die de Unie met andere landen kan aangaan, etc.

Het Koninkrijk en de EU

Nederland is sedert het Verdrag van Maastricht (de invoering van de Europese Unie naast de Europese Gemeenschappen) bezig zich te integreren in Europa en is sedert 1957 lid van de Europese Unie. Alhoewel het Koninkrijk der Nederland lidstaat is van de Europese Unie, treedt Nederland alleen op als lidstaat van de EU nu de oprichtingsverdragen alleen voor Nederland zijn goedgekeurd en bekrachtigd. Aruba en de Nederlandse Antillen zijn dus geen lid van de Europese Unie en derhalve geldt voor

hen niet het Europese integratieproces.

Bovendien is het streven van de Unie een geografische integratie op het Europese continent. Aruba en de Nederlandse Antillen maken weliswaar deel uit van het Koninkrijk der Nederlanden, maar hun relatie met de EU is vastgesteld in de regeling van de Landen en Gebieden Overzee, afgekort LGO.

In de rijksministerraad is de rijkswet inzake de toetreding van tien landen tot de Europese Unie behandeld. Voor die verdere uitbreiding moet het huidige EU-verdrag worden gewijzigd. Het nieuwe EU-verdrag wordt alleen voor Nederland bekrachtigd. Maar Nederland is van plan bij de bekrachtiging van het toetredingsverdrag van de tien kandidaat-lidstaten een verklaring neer te leggen, waarin de mogelijkheid van een toekomstige wijziging van de relatie tussen Aruba en de Nederlandse Antillen met de Europese Unie wordt opengelaten. Ook zal bezien worden op welke wijze die wijziging in het kader van de Europese Conventie eventueel aan de orde kan komen. Het kabinet Balkende dat in mei jl. aantrad heeft in het regeerakkoord verklaard zich in te spannen voor erkenning van de bijzondere positie van de Nederlandse Antillen en Aruba als *ultraperifere gebieden in de zin van het EU-verdrag*.

De Koninkrijksrelaties zijn geregeld in het Statuut van het Koninkrijk der Nederlanden en daarin staat o.a. hoe de buitenlandse betrekkingen tot stand dienen te komen als het betreft de relatie tussen de Europese Unie en de delen van het Koninkrijk.

In dit opzicht zal de vraag zich opdringen: wat is dan de verhouding tussen de voort- schrijdende Europese integratie van Nederland en de Koninkrijksrelatie tussen de Caribische delen van het Koninkrijk voor wat betreft bijvoorbeeld de buitenlandse betrekkingen, als de Europese Unie des te meer bevoegdheid krijgt over de buitenlandse betrekkingen van Nederland. Zal dan de Europese Unie voor Aruba en de Nederlandse Antillen bepalen hoe zij dienen te handelen over hun buitenlandse betrekkingen als het gaat over economische betrekkingen met de regio?

LGO- en ultraperifere status

De Nederlandse Antillen en Aruba hebben in 1962 gekozen voor de LGO-status. Een LGO-gebied is een gebied dat constitutionele banden heeft met het moederland dat lid is van de EU en welk gebied niet behoort tot het Europees grondgebied. Dus kenmerkend voor landen met een LGO-status is, dat zij geen deel uitmaken van het communautaire grondgebied en derhalve is het communautaire recht in zijn geheel niet van toepassing op hen, behoudens enkele uitzonderingen. Zo maken zij wel deel uit van het douane-gebied voor toepassing van handelspreferenties. Er gaan thans stemmen op voor het veranderen van deze LGO-status in een andere associatie met de Unie, te weten de ultraperifere status. Momenteel zijn de Azoren, Madeira, de Canarische Eilanden en de Franse overzeese gebieden, ultraperifere gebieden. Deze UPG-gebieden maken deel uit van het grondgebied van de EU. Aangezien deze gebieden de buitengrens vormen van de EU worden zij beschouwd als buiten het vasteland Europa (ver) gelegen Europese landen. Hun bevoegdheid tot optreden in het buitenland wordt bepaald door de Europese Unie, terwijl de LGO-landen een eigen bevoegdheid hebben. De voorstanders van de UPG-status focussen uitsluitend op de financiële bijdragen van de EU. Deze financiële injecties aan de UPG-landen zijn bedoeld om de desbetreffende achtergestelde regio's te ontwikkelen op het niveau van de overige regio's van de lidstaten. Indien de Caribische eilanden de LGO-status behouden, zullen Aruba en de Antillen op grond van de associatie-overeenkomst met de EU de financiële bijdragen van de EU blijven ontvangen. Deze bijdragen mogen weliswaar minder zijn in tegenstelling tot die van de UPG-landen, doch de LGO-landen verliezen hun bevoegdheid niet om naar buiten toe op economisch gebied zelfstandig op te treden. Vergeet niet dat door de uitbreiding met nog tien arme landen de spoeling dun zal worden. Dus degenen die denken dat de UPG-status financieel voordeel zou kunnen opleveren zouden best van een koude kermis thuis kunnen komen.

De gevolgen voor Aruba en de Nederlandse Antillen

Als Aruba en de Nederlandse Antillen zouden kiezen voor een ultraperifere status dan houdt dit in dat het Caribische deel van het Koninkrijk tot overzeese gebieden van de Europese Unie gaat behoren. Dit betekent dat alle bilaterale akkoorden op sociaal, economisch en cultureel gebied gesloten door Aruba en de Nederlandse Antillen met landen in de Caribische regio komen dan te vervallen. Voorts zal de EU-wetgeving op de Antillen en Aruba worden geïmplementeerd. Het gevolg hiervan is dat op Aruba en de Antillen de verplichting rust hun landsverordeningen aan te passen aan de eisen die binnen de EU gesteld worden. Welnu, beschikken deze twee landen thans over voldoende wetgevingsjuristen om de landsverordeningen aan te passen binnen een door de EU gestelde termijn, welke bij overschrijding met forse boetes worden bestraft? Wijders zou de ultraperifere status een beperking c.q. verlies van de autonomie betekenen. Zou Nederland, dat volop participeert in de Europese integratie en in de eerste plaats haar belangen primair stelt, de belangen van de Antillen en Aruba als

Voor een ultraperifere status dienen de bevolkingen van de Nederlandse Antillen en Aruba geraadpleegd te worden

ultraperifere gebieden even goed verwoorden wanneer deze strijdig zouden zijn met die van Nederland als het Koninkrijk de Antilliaanse en/of Arubaanse belangen verwoordt? De euro zal dan ook in de rest van het Koninkrijk zijn intrede doen, aangezien Aruba en Antillen dan tot de eurozone gaan behoren. De keuze voor een ultraperifere status heeft geo-politieke gevolgen voor Aruba en de Antillen, te weten: verslechtering van de relatie met de Verenigde Staten en terugtrekking van de Foreign Operating Locations. Deze status houdt ook in

dat de offshore en de tax holiday zullen verdwijnen. Ten slotte, maar niet het minst belangrijk, wat betekent deze nieuwe status voor de 'quality of life' op Aruba en Antillen? Als Aruba en de Nederlandse Antillen in een versneld tempo hun LGO-status zouden veranderen voor een ultraperifere status volgend jaar bij de invoering van de Grondwet voor de Europese Unie, dan zal eerst de bevolking bijtijds hierover geraadpleegd dienen te worden. Het behoeft geen betoog dat verkregen autonome bevoegdheden, welke verankerd zijn in het Statuut, simpel weg door tijdsdruk alleen door de politici worden bepaald. De bevolkingen van Aruba en de Nederlandse Antillen, de eerste en grootste belanghebbenden in deze, dienen geïnformeerd te worden over de ontwikkelingen en voortgang over de Conventie inzake wat gaat gebeuren bijvoorbeeld met hun onderdaanschap en insulaire identiteit.

Arubanen en Antillianen in Nederland

De Antillianen en Arubanen in Nederland dienen zich te interesseren over wat hun regeringen aan het thuisfront aan het doen zijn als het betreft verworven autonome rechten. Momenteel zijn de delen van het Koninkrijk "gelijkwaardig" en er is geen centraal gezag binnen het Koninkrijk. In beginsel zijn de gebiedsdelen autonoom, bepaalde

aangelegenheden zijn gemeenschappelijk, en elk gebiedsdeel heeft haar eigen centrale regering met een premier.

Het Koninkrijk der Nederlanden heeft een sui generis karakter en is geen eenheidsstaat. Als de Antillen en Aruba de keuze zouden maken voor een ultraperifere status, zullen de autonome organen van de Caribische eilanden (bijv. gezaghebber en premier) komen te vervallen. Het Koninkrijk der Nederlanden wordt een eenheidsstaat (een centraal geregeerde staat). De Nederlandse Antillen en Aruba vormen dan geen autonome gebiedsdelen van het Koninkrijk meer, maar maken deel uit van het Koninkrijk als eenheidsstaat. Het Koninkrijk heeft dan een centrale regering met een premier die in Den Haag zetelt. Verder worden de economische betrekkingen met de regio niet meer per land maar centraal geregeld.

Deze keuze zal o.a. invloed hebben op het minderhedenbeleid voor de Antillianen en Arubanen. Deze doelgroep zal niet meer vallen onder het minderhedenbeleid.

Mijn oproep aan allen die de zes zonnige eilanden in de Caribische Zee een warm hart toedragen luidt: let op uw zaak over verandering van LGO-status in een ultraperifere met verlies van zelfstandigheid.

Robert van der Hansz

OCaNELAN: EMPOWERMENT VAN ONZE JEUGD

Eerder is aangekondigd dat het lustrumgeschenk van OCaN aan de Arubaanse en Antilliaanse jeugd in de maak was. Op 24 mei was het zover. Het eerste programma dat 'OCaNElan' is gaan heten, is gepresenteerd aan Antilliaans/Arubaanse organisaties uit 7 verschillende gemeenten en aan

vertegenwoordigers van het Arubahuis en Antillienhuis. OCaNElan is een methodiek gericht op jongeren in de leeftijd van 8 tot 12 jaar, die in opdracht van OCaN ontwikkeld is door Makandra scholingsadviseurs. Het totale programma bestaat uit vijf vaardigheidsniveaus. Met het basisprogramma (I)

gaan wij nu van start. Deze eerste cyclus bestaat uit 24 bijeenkomsten te organiseren na school, in het weekend of in vakanties. Voor elk ander niveau wordt een apart programma ontwikkeld maar dat zal pas op lange termijn beschikbaar zijn. De aandachtspunten die van belang waren bij de uitwerking

Op zoek naar een 'muziekinstrument'.

van de methodiek zijn o.a. bewustwording van de eigen cultuur en uitingen daarvan, het vergroten van sociale competenties, het stimuleren van de sociaal emotionele ontwikkeling, het ontdekken, stimuleren en coachen van leiderschap en het leren herkennen van kansen en mogelijkheden in diverse situaties.

Vanuit algemene vaardigheden wordt toegewerkt naar specifieke vaardigheden die jongeren nodig hebben in sociaal maatschappelijke situaties. Daarom zullen thema's zoals conflicthantering, roddelen, agressie en genotmiddelen aan de orde komen. Voor een goede afstemming met het schoolgebeuren is gezorgd voor directe aansluiting op de onderwijskerndoelen. Dit zou er toe bijdragen dat deze jongeren ook op school meer kans van slagen hebben. Immers, er wordt gewerkt aan het zelfbeeld, zelfvertrouwen, de

denkvaardigheden, de sociale vaardigheden, de cognitieve ontwikkeling en het gevoel van binding met de sociale omgeving.

De empowerment, het positief ondersteunen van jongeren om zich verder te kunnen ontwikkelen staat centraal. Het is een programma met vooral praktische activiteiten en zeer laagdrempelig. Het leren gebeurt grotendeels spelenderwijs. Het sluit aan op de belevingswereld van de

jongeren en op hun individueel niveau en geeft positieve waardering voor initiatieven, inbreng en kwaliteiten van de deelnemers.

Om de beoogde einddoelen die nagestreefd worden te bereiken, is er een integraal programma dat de gebruiker van A tot Z leidt maar genoeg ruimte geeft voor eigen invulling.

De opbouw is dusdanig dat een jongere de opgedane ervaring kan uitdiepen dan wel zelf ingezet worden als middel

Meer kans van slagen op school

voor een nieuwe groep. Zo ontstaat er bij wijze van spreken een continuüm. De afgelopen maanden is OCaN in gesprek geweest met potentiële organisaties die in aanmerking komen om het programma te gaan uitproberen. Deze organisaties

'Vrijheid' in motion.

hebben vrijwilligers nodig die zelf een aantal basisvaardigheden beheersen en die in staat en bereid zijn zich te compromitteren voor de duur van het programma.

OCaN heeft toegezegd zorg te dragen voor training van de eerste groep vrijwilligers die uitvoering geven aan het pilot-programma en om het proces te monitoren.

Voor vragen over OCaN/En kunt u contact opnemen met ons kantoor of onze website bezoeken.

Jenny Pourier

Van plan om op Aruba of de Nederlandse Antillen een bedrijf te beginnen?

INTENT, NU OOK VOOR STARTENDE ANTILLIAANSE EN ARUBAANSE ONDERNEMERS

Sinds januari van dit jaar is er een goede uitkomst voor hen die terug willen naar Aruba of de Nederlandse Antillen om te investeren in de economie door te starten met een eigen bedrijf. IntEnt biedt daartoe professioneel advies, ondersteuning en begeleiding in dat proces.

IntEnt, Internationalization of Entrepreneurship, is een stichting die zo'n 5 jaar geleden is opgericht met het doel om de start van een eigen onderneming in het land van herkomst te stimuleren en te ondersteunen. In Nederland zijn er voor de startende ondernemer veel mogelijkheden om zich te laten adviseren en ondersteunen. Maar voor mensen die zo'n stap in het land van herkomst willen maken, waren er amper voorzieningen.

De initiatiefnemers hebben ervaring op het gebied van bedrijfskundig advies en financiering voor kleine en middelgrote ondernemingen. IntEnt geniet de erkenning van de Nederlandse overheid die helpt hun programma mogelijk te maken. IntEnt is gestart met het aanbieden van zijn diensten aan in Nederland woonachtige personen uit landen als Ghana, Suriname, Turkije en Marokko. Deze diensten zijn gericht op (aspirant) ondernemers die in hun land van herkomst een bedrijf willen opzetten. Het aanbod is vrij breed en loopt van de voorbereiding tot de uitvoering van het bedrijfsidee.

Iemand met een ruwe gedachtenspinsel kan ook met IntEnt in gesprek. De meeste mensen (veelal mannen) die IntEnt benaderen hebben

echter enigszins ondernemersbloed en concrete ideeën. Het werk van IntEnt kenmerkt zich door maatwerk. IntEnt helpt waar nodig bij het uitkristalliseren van het bedrijfsidee, begeleidt bij het opstellen van het ondernemingsplan, biedt ondersteuning bij de marktverkenning, bemiddelt bij het verkrijgen van financiering en begeleidt bij de feitelijke start van het bedrijf. Daarnaast heeft IntEnt ook een partnership programma dat zich richt op het ontwikkelen van relaties tussen succesvolle allochtone ondernemers in Nederland en ondernemers in het land van herkomst.

IntEnt biedt géén financiële bijdrage aan de ondernemer. Zij staan wel borg voor een degelijk plan om bij banken krediet te kunnen verkrijgen en verstrekt garantie voor leningen. Sinds de start van het werk van IntEnt zijn er meer dan 3000 aanmeldingen geweest. Veel mensen vallen af gedurende het proces, dat moeilijk is en gemiddeld 1 à 1 1/2 jaar duurt. IntEnt kijkt naar de persoon en zijn idee en toetst die op basis van objectieve criteria. Gedurende het gehele proces, van binnenkomst tot uitvoering, vinden er verschillende toetsingen plaats.

Er zijn 110 ondernemersplannen goedgekeurd waarvan 70 reeds operationeel zijn. IntEnt constateert dat haar aanpak succesvol is. Er vindt een natuurlijke selectie plaats vanaf de aanmelding. De mensen met wie er serieuze

*Intent staat garant voor een
dekelijk bedrijfsplan*

gesprekken gevoerd zijn maar die uiteindelijk niet met hun plan zijn doorgedaan, zijn een ervaring rijker. Door de indringende gesprekken en trainingen wordt hen een spiegel voorgehouden, een traject ingezet om na te denken. Vermeldenswaard is het feit dat met de formule die IntEnt hanteert het faillissementspercentage erg laag is. Van de ondernemers die de afgelopen 5 jaar van start

zijn gegaan zijn er slechts 3 mislukt. Voor de Nederlandse Antillen en Aruba hebben reeds 200 mensen informatie aangevraagd. Hiervan is slecht een heel klein percentage Arubanen. 10% van deze 200 geïnteresseerden heeft gereageerd door inzending van een aanmeldingsformulier en zijn uitgenodigd voor een gesprek. Met 3 personen is IntEnt reeds in een gevorderd stadium van het proces. De Antilliaanse overheid heeft positief gereageerd op het initiatief van IntEnt en heeft de hoop uitgesproken op de komst van ondernemers op het gebied van o.a. ICT, transport en toerisme.

Voor meer informatie kan men terecht op de site www.ondernemenoverdegrens.nl. Bellen kan ook op telefoonnummer (070) 305 18 20

Jenny Pourier

UNITED WORLD COLLEGES... AN EXPERIENCE FOR A LIFETIME!

Je laatste twee jaar van de middelbare school in het buitenland afmaken op een internationale school. Wonen, studeren en allerlei activiteiten ontplooiën met andere jongeren afkomstig uit alle hoeken van de wereld. Andere culturen en gewoonten leren kennen. Nieuwe vrienden maken voor het leven. En intussen leg je een uitstekende basis voor je verdere toekomst. Deze unieke, internationale onderwijservaring biedt United World Colleges (UWC) aan jongeren die voldoen aan de gestelde criteria.

United World Colleges, niet zomaar een school

United World Colleges (UWC) is een wereldwijd opererende organisatie –of liever gezegd een beweging– die jongeren uit meer dan 115 verschillende landen in staat stelt hun middelbare school aan een van de tien colleges af te maken. En dit zonder onderscheid van ras, geloof, nationaliteit,

cultuur, politieke oriëntatie, taal, sociale achtergrond of inkomen. UWC heeft een internationaal opgezet en erkend onderwijssysteem, het Internationaal Baccalaureaat eindexamen, een tweejarig programma in de plaats van vwo 5 en 6. UWC legt grote nadruk op sociaal werk, culturele en sportieve

activiteiten. Door internationaal onderwijs, uitwisseling van ideeën, ervaring en sociaal werk stelt UWC jongeren in staat uit te groeien tot politiek bewuste en verantwoordelijke burgers die zich willen inzetten voor de UWC-idealen van vrede en gerechtigheid, wederzijds begrip en samenwerking en een goed milieu.

De organisatie wordt mondiaal actief gesteund door Koningin Noor van Jordanië en Nelson Mandela. Prins Willem Alexander is beschermheer van UWC Nederland.

Wat kan je verwachten op een UWC

Je wordt gehuisvest op een campus, waar je met andere studenten leeft, werkt en studeert in een multiculturele omgeving. Zowel in het klaslokaal als in de studentenkamer zijn verschillende nationaliteiten, culturen en godsdiensten bij elkaar gebracht. Het lesprogramma bestaat uit een aantal vaste onderdelen, waarbij je zes vakken dient te kiezen uit zes verschillende groepen. Drie vakken worden op hoger niveau en drie op een zogenaamd 'standard' niveau gevolgd. Wiskunde is een De voertaal is Engels. Dienstverlening is een belangrijk onderdeel van het UWC-programma. Zo heeft elk UWC een eigen 'community programme', gericht bijvoorbeeld op het helpen van zieken, geestelijke en/of lichamelijke gehandicapten en

ouderen in de samenleving. Ook zijn er de *project weeks* waar men aan kan deelnemen.

Voor wie is UWC

Sinds de oprichting van het eerste UWC in 1962 is het aantal colleges uitgegroeid tot tien, verspreid over de hele wereld en hebben zo'n 27.000 jonge mensen de UWC-ervaring kunnen opdoen. Per jaar worden wereldwijd zo'n 1000 jongeren tot de 10 colleges toegelaten. UWC Nederland probeert jaarlijks 10 middelbare scholieren af te vaardigen naar een UWC. Een van onze jongeren, Raïssa Marteaux, is geselecteerd voor Singapore. Bij de selectie van de jongeren speelt de financiële situatie van de ouders géén rol. Van belang is de motivatie en de geschiktheid van de jongere. Verder moet je

- een herkenbare band hebben met Nederland en een goede beheersing van de Nederlandse taal;
- je moet een overgangsbewijs naar 5-VWO hebben;
- je moet een 7 gemiddeld hebben met hoogstens één

5 op het 3-VWO eindrapport en het 4-VWO kerstrapport;

- je mag op 1 oktober van je eerste UWC-jaar niet jonger zijn dan 16 jaar en niet ouder zijn dan 17^{1/2} ;
- je moet de laatste 3 jaar het Nederlandse onderwijssysteem doorlopen hebben.

Kosten

Studeren op een internationale school is duurder dan studeren in Nederland. Het unieke van UWC is dat iedereen in staat moet worden gesteld om deze ervaring op te doen. De kosten hoeven dus geen belemmering te vormen, want er is een uitstekend beurzensysteem. Ouders leveren naar vermogen een financiële bijdrage. Want het is zoals Nelson Mandela het heeft verwoord:

"Education is the great engine of personal development. It is through education that the daughter of a peasant can become a doctor; that the son of a mineworker can become the head of the mine; that the child of farm workers can become the President of a great nation."

UWC: een wereldwijd opererende organisatie.

Aanmelden

Heb je belangstelling en voldoe je aan bovenstaande eisen, dan kan je je schriftelijk aanmelden. Haal een aanmeldingsformulier op school of download hem van de website van UWC

Nederland: www.uwc.nl. Je kan je aanmelden tot en met 12 februari 2004. Op 31 januari 2004 is er een informatiedag, waar je met oud-leerlingen kan praten over hun ervaringen op een UWC en waar je meer informatie

kan krijgen over de tien colleges. Bellen kan ook naar het secretariaat van United World Colleges Nederland: tel. 020- 4222331

Irene Gumbs

DE WET WERK EN BIJSTAND

Het nieuwe kabinet Balkenende roept om meer werk. Tegelijkertijd loopt de werkloosheid op door de economische crisis en wil de regering veel bezuinigen. Wat gaat de regering hieraan doen? Er ligt een voorstel voor een nieuwe wet die per 1 januari 2004 in moet gaan: de Wet Werk en Bijstand (WWB). Waar gaat deze wet over? Wat gaat er veranderen? Wat kan dit betekenen voor Antilliaanse en Arubaanse jongeren, moeders met jonge kinderen en minimahuishoudens en ouderen?

Gemeenten en werkzoekenden verantwoordelijk

Werkzoekenden zijn verplicht zelf op zoek te gaan naar werk; gemeenten kunnen hen daarbij ondersteunen. Dat is kort gezegd de kern van de Wet Werk en Bijstand. Belangrijk van de WWB is dat niet het Rijk maar de gemeenten verantwoordelijk worden voor het lokale arbeidsmarktbeleid. Dit betekent dat de gemeente er nu voor moet zorgen dat mensen met een uitkering in haar gemeente zo goed mogelijk moeten worden geholpen om een baan krijgen. Verder moeten gemeenten aan personen die moeilijk aan een baan kunnen krijgen, een aanbod doen voor scholing of gesubsidieerd werk: een zogeheten 'reïntegratie traject'.

Gemeenten krijgen vanaf volgend jaar een bepaald bedrag van het Rijk waar ze alles mee mogen doen om werkzoekenden aan een baan te helpen. Het mag worden gebruikt voor het scheppen van gesubsidieerde banen, de zogenaamde ID-banen (in- en doorstroom langdurig werkzoekenden) en WIW-banen (wet inschakeling werkzoekenden). Ook kan de

gemeente het geld gebruiken voor scholing- en werkervaringsplaatsen voor mensen die al lang aan de kant staan. Als de gemeente denkt het geld te gebruiken voor speciale projecten of experimenten om bijvoorbeeld laagopgeleide Antilliaanse jongeren meer kans te geven op werk, dan kan dat ook.

In de WWB staat de eigen verantwoordelijkheid van mensen om werk te zoeken centraal. Als iemand gedurende een langere periode werkloos is, zal deze nu elk werk dat wordt aangeboden moeten accepteren, ook al past het niet bij wat hij wil. Als een werkzoekende niet zijn best doet om werk te zoeken, dan kan hij worden gekort op de uitkering. Gemeenten moeten op hun beurt ervoor zorgen dat de werkzoekende voldoende ondersteuning heeft bij het zoeken van werk of voorzieningen aanbieden, waaronder scholing en kinderopvang. Zij bepalen ook wat de rechten en plichten zijn van de werkzoekende.

Voor het aanvragen van een uitkering moet elke werkzoekende ook volgend jaar naar het Centrum voor Werk en Inkomen (CWI). Indien je langere tijd werkloos bent of weinig kans hebt

op een baan, krijg je via de Gemeentelijke Sociale Dienst een aanbod voor scholing, stage of (gesubsidieerd of vrijwilligers) werk. Het Rijk wil de WWB ook invoeren omdat ze veel moet bezuinigen. Er is voorgesteld om ruim een miljard euro minder uit te geven aan het aan het werk helpen van mensen.

Wat verandert er?

Op dit moment hoeven moeders met kinderen tot vijf jaar niet te solliciteren. Dat gaat veranderen. Per individu wordt bekeken of kan worden afgeweken van de sollicitatieplicht. Als er geen mogelijkheid is om werk en zorg voor kinderen te combineren, dan vervalt de sollicitatieplicht voor deze moeders alsnog. Mensen van boven de 57¹/₂ jaar hoefden tot voor kort ook niet te solliciteren. Er gaat nu echter een sollicitatieplicht gelden voor deze ouderen. Het is de bedoeling dat de VUT (Vervroegde Uittreding) ook komt te vervallen. Iedereen moet doorwerken tot zijn of haar 65e jaar. Voor ouderen boven de 65 jaar treden er geen wijzigingen op met de WWB. Er is voorgesteld om de vakantieregeling 'recht op 13 weken vakantie in het buitenland' voor de categorie 57¹/₂ jaar en ouder te laten vervallen. De vrijstelling van de sollicitatieplicht wordt overigens ook afgeschaft voor mensen met psychosociale problemen. Bijzondere bijstand aan gedetineerden wordt verboden. Mensen die moeilijk aan een baan kunnen komen, kunnen worden verplicht om deel te nemen aan vrijwilligerswerk of andere zinvolle activiteiten. Deze werkzoekenden mogen nu wel op eigen initiatief (onbetaald) werk met behoud van uitkering gaan doen. Er komt tenslotte een zogenaamde 'langdurigheidstoelage'. Dit is bedoeld voor mensen die de afgelopen vijf jaar een minimuminkomen hadden en niet hebben gewerkt. De gemeente kan in sommige gevallen nu zelfs overgaan tot 'bijstand in natura': als de werkzoekende niet in staat is zijn inkomen goed te besteden, dan kan de gemeente dit overnemen. In plaats van geld overmaken, zal de gemeente zorg dragen voor de betaling van de vaste lasten en het voorzien van

levensonderhoud. Bedoeling is wel dat de persoon in kwestie zo snel mogelijk weer zelfstandig wordt. Deze maatregel geldt vooral voor dak- en thuislozen.

Om langdurige werkloosheid te voorkomen zal worden afgesproken om alle nieuwe werklozen binnen een jaar een scholing- of werktraject aan te bieden. Voor jongeren geldt een periode van zes maanden. Dit wordt de 'sluitende aanpak' genoemd. Van gemeenten wordt verwacht extra rekening te houden met jongeren.

Eigen initiatief

Er zal meer worden verwacht van de werkzoekende. Als u een baan zoekt en u bent al gedurende een langere tijd werkzoekend of u hebt weinig werkervaring of scholing, is het belangrijk om bij het Centrum voor Werk en Inkomen (CWI) te vragen naar de mogelijkheden voor een ID-baan of een banenpool. Een belangrijke taak ligt er nu voor de Antilliaanse en Arubaanse (welzijns)organisaties en belangenbehartigers. Zij kunnen richting de gemeenteraadsleden pleiten voor het vrijmaken van geld in de gemeente voor werkgelegenheidsprojecten en experimenten ten behoeve van Antilliaanse en Arubaanse laagopgeleide jongeren, alleenstaande moeders, oudkomers en ouderen. Zij kunnen ook de gemeenteraad wijzen op de 'evenwichtige benadering' die de gemeente moet nastreven in het ondersteunen van kwetsbare groepen bij het zoeken naar werk. Een veelheid aan organisaties die opkomen voor de minima in Nederland heeft zich georganiseerd in de Sociale Alliantie. Deze voert reeds actie richting gemeenteraadsleden om zo goed mogelijk op te komen voor de mensen met de laagste inkomens. Voor informatie over de Sociale Alliantie kunt u terecht op www.socialealliantie.nl. Voor meer informatie over de Wet Werk en Bijstand kunt u surfen naar www.minszw.nl of naar www.klientenraadsoza.demon.nl. Op 26 augustus begint het debat in de Tweede Kamer over de Wet Werk en Bijstand.

Marnix Arendshorst

INTERNATIONALE CONFERENTIE OP CURAÇAO EERT ERFGOED

Inspiratie, kracht en vooral trots. Deelnemers aan de internationale conferentie 'African Diaspora: The making of the Atlantic World' namen een portie levenselixer mee naar huis. De afschaffing van de slavernij, afgelopen 1 juli 140 jaar geleden, was reden om stil te staan bij de manier waarop, vanaf de koloniale geschiedenis, vorm gegeven is aan de zwarte identiteit in het Caraïbisch Gebied. Door de eigen, verfrissende benadering van de sprekers was dat stilstaan een dynamisch gebeuren. OCaN beleefde het mee.

"Not for creating antagonism between the descendants of the former slave owners and the enslaved, but as a moment of gratitude and reflection on the importance of freedom, equality and fraternity, the basic human rights." Zo formuleerde de directeur van het organiserende Nationaal Archief van de Nederlandse Antillen, mevrouw N. Römer-Kenepa, de gedachte achter de conferentie. Het was voor het eerst dat het Archivo Nacional een conferentie organiseerde, wat gebeurde vanuit het streven jaarlijks een educatief evenement op te zetten. De samenwerking met het Antilliaanse ministerie voor Onderwijs, Sport en Cultuur en de UNESCO (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization) leverde vier dagen van cultuur, netwerken, boeiende sprekers en levendige discussies op. Het Curaçaose WTC gonsde eind juni.

Een bont gezelschap van politici, ambtenaren (vanuit ministeries, maar ook werkzaam voor bibliotheek, archief of museum), wetenschappers, kunstenaars, vertegenwoordigers van het Nederlandse Landelijk Platform Slavernijverleden en andere belangstellenden uit het Caraïbisch Gebied en Nederland was bijeen gekomen om sprekers van Curaçao, de omliggende eilanden, uit de Verenigde Staten en Canada in actie te zien. Het gezelschap was niet omvangrijk, wat weinig verbaasde gezien de vele herdenkingsactiviteiten die rond de 1e juli georganiseerd waren in Suriname en in Nederland. De sfeer leed er niet onder. Rondom het sprekersprogramma kon men genieten van diverse culturele optredens (met enthousiaste performers tussen de 5 en 75 jaar), een viertal exposities (historisch- en moderne kunst), een tour door Otrabanda of de presentatie van 'Slavernij' bijwonen. 'Slavernij' is de pas door Teleac/NOT uitgebrachte SchoolTV-serie, te gebruiken op de basis- en de middelbare school. De serie, gericht op leerlingen tussen de 10 en 14 jaar, beoogt een meervoudig perspectief van de geschiedenis te tonen. Treffend is het lijden van de ontvoerde Afrikanen en hun Caribische afstammelingen in beeld gebracht. De methode zal een lang gevoeld gat in het Nederlandse onderwijs aan beide kanten van de oceaan moeten helpen vullen.

Een gereconstrueerd gezicht

Van lijden naar trots, die brug sloegen de vele gepassioneerde sprekers die elk vanuit hun eigen vakgebied bijdroegen aan een realistischer beeld van de Atlantische wereld. Zo liet Paul Lovejoy in zijn bijdrage de deelnemers kennis maken met een Afrikaan, die, tot slaaf gemaakt, via diverse omzwervingen langs Europa en Noord- en Zuid-Amerika, probeerde weer in zijn geboorteland terug te komen. Dat is hem nooit gelukt, wel heeft hij in die tijd zijn vrijheid herwonnen, een studie afgemaakt en geschreven documenten achtergelaten. Een ander verhaal is dat van een Afrikaan die in Noord-Amerika heilige moslimgeschriften op papier zette. "Ik schrijf om niet te vergeten", vertrouwde hij vrienden in brieven toe. Toch adopteerde hij ook het christelijk geloof en was daar actief uitdrager van. Welke beweegredenen zal hij daarvoor gehad hebben? Het zijn flarden van levens die met veel geduld terug te vinden zijn in archieven. Verhalen die soms meer vragen oproepen dan beantwoorden, maar zeker bijdragen tot een gevarieerder, individueel mensbeeld van hen die tot slavernij gedwongen werden. Een belangrijke taak voor wetenschappers van nu is om de slavernijgeschiedenis zoals die tot nog toe verteld

is, vaak vanuit een westers, economisch macroperspectief, aan te vullen met het verhaal van hen die de geschiedenis aan den lijve ondervonden. Daar waar de geknechten nauwelijks een stem hebben gekregen in de oude geschriften, kunnen bedreven onderzoekers uit de puzzelstukjes die er in archieven te vinden zijn, hen voor het eerst van een gereconstrueerd gezicht voorzien.

Sheila Walker, die tussen de andere gloedvolle betogen opviel door haar bijzonder charmante, positieve opvatting van de Afrikaanse diaspora, liet een geheel eigen licht schijnen over de synthese van diverse geloven in de Nieuwe Wereld. Waarom, vroeg zij zich af, wordt er altijd gesproken over de versmelting van Afrikaanse goden met het christendom? Waarom wordt daarin steeds weer de westerse inbreng als normgevend beschouwd? Waarop zij het publiek een half uur lang boeide met haar uiteenrafeling van de verschillende Afrikaanse invloeden in hedendaagse Afro-religies. Zo vindt het Braziliaanse Candomblé haar roots in Noord-, West- én Centraal Afrika. Door te vertellen over een project waar zij mee bezig is, illustreerde ze haar kritiekpunt verder. In Venezuela had zij twee enclaves bezocht, waarvan er een gesticht was door een Curaçaose marron. In een van de dorpen wordt jaarlijks een heilige geëerd. Op het eerste gezicht ziet dat eruit als een christelijk feest. Maar de stoet wordt voorafgegaan door gemaskerde, dansende 'duivels'. Daarin ziet professor Walker dat de dorpelingen een loopje nemen met de kerk: als de clerus Afrikaanse nazaten zag als dansende duivels, dan zouden zij zichzelf blijven, ook binnen het opgelegde geloof. De gefêteerde heilige heeft bovendien twee gedaantes: een christelijke en een 'eigen'. Wie zal ooit hard kunnen maken wie de dorpelingen nu werkelijk eren op die feestdag? Individuen die voortkomen uit de Afrikaanse diaspora mogen trots zijn op zichzelf en hun voorouders. Zij waren niet slechts slachtoffers, maar ook actoren, de makers van een erfgoed dat verder onderzocht en verspreid moet worden.

Valika Smeulders

Nummer een

Elke zucht van jou,
voor mij een orkaan.

Een orkaan waarbij zelfs
"Luís" een briesje is.

Elke glimlach van jou
een haven voor mij.

Een haven waarbij zelfs
Rotterdam een steigertje is.

Elke wisseling in jouw stem,
voor mij een symfonie.

Een symfonie waarbij zelfs
Beethoven een riedeltje is.

Elk woord van jou
voor mij het Evangelie,

het absolute Einde.

*WALTER PALM. Uit: "Met lege handen ging ik slapen, met een gedicht werd ik wakker".
Uitgegeven bij Uitgeverij In de Knipscheer in Haarlem (ISBN 90 6265 537 8 NUR 306)*

Redactie-adres:

OCaN
Laan van Meedervoort 145A
2517 AX Den Haag
E-mail: ocan.antillianen-arubanen@wxs.nl

Redactie:

Artwell Cain
Irene Gumbs
Robert van der Hansz
Jenny Pourier.

Eindredactie: Jacques Hermelijn

Abonnementen (gratis):

Tel. 070-380 33 01

Productie:

Bemaco BV, Den Haag

ISSN 1567-9179